

BIBLIOTEKA
UNIwersytetu Ekonomicznego
we Wrocławiu

Nr 3 (1203) 2008

Nr 3 (1203)

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce

Redaktor naukowy

Ryszard Brol

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

Nasi partnerzy:

Konferencja współfinansowana ze środków własnych Katedry Gospodarki Regionalnej jeleniogórskiego Wydziału Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Urzędu Miasta w Jeleniej Górze.

Urząd Miasta
w Jeleniej Górze

Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce

Nr 3 (1203)

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce

Redaktor naukowy

Ryszard Brol

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2008

Komitet Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki, Zdzisław Pisz, Waldemar Podgórski,
Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Recenzenci

*Piotr Bury, Beata Filipiak, Danuta Stawasz, Adam Szewczuk,
Eugeniusz Wojciechowski, Alojzy Zalewski*

Redakcja wydawnicza

Aleksandra Śliwka, Joanna Świrska-Kortub

Korekta

Barbara Cibis, Teresa Wilniewicz

Projekt okładki

Beata Dębska

**Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy**

**© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2008**

PL ISSN 1899-3192

Druk i oprawa: Zakład Graficzny UE we Wrocławiu. Zam. 219/2008

Spis treści

Wstęp	11
I. Innowacyjność w gospodarce lokalnej i regionalnej	
Danuta Strahl, Małgorzata Markowska: Miejsce polskich regionów w europejskiej przestrzeni regionalnej ze względu na poziom GOW	15
Beata Filipiak, Magdalena Kogut-Jaworska: Wspieranie rozwoju i innowacyjności instytucji otoczenia biznesu przez samorząd gminny	35
Danuta Strahl, Beata Bal-Domańska: Ekonometryczna analiza zależności między rozwojem regionalnym a gospodarką opartą na wiedzy	45
Ryszard Broszkiewicz, Tadeusz Pokusa: Regiony absorpcji i generowania impulsów innowacyjnych – studium przypadku regionów południowych w Polsce	55
Agnieszka Smalec: Innowacyjność jako czynnik rozwoju regionu	65
Franciszek Adamczuk: Wybrane aspekty promocji innowacji w Euroregionie Nysa – doświadczenia transgraniczne	72
Elżbieta Nawrocka: Perspektywy rozwoju gospodarki turystycznej opartej na wiedzy w regionie na przykładzie województwa dolnośląskiego	81
Alicja Sekuła: Budowa przewagi konkurencyjnej regionu na przykładzie Regionalnej Strategii Innowacji dla województwa pomorskiego (RIS-P) ...	92
Małgorzata Golińska-Pieszyńska: Potencjał intelektualny w kontekście intraregionalnej polityki innowacyjnej	103
Jaroslav Koutský: Chosen Aspects of Restructuralization of Old Industrial Regions (with Emphasis on Stimulation of Innovative Potential)	113
Olga Braziewicz-Kumor: Wspieranie innowacyjności sektora MŚP	126
Monika Stachowicz: Innowacje w usługach komunalnych na przykładzie gmin województwa świętokrzyskiego	136
Wanda Zaremba: Innowacje organizacyjne – determinanta rozwoju sektora MŚP	144
Jan Polski: Innowacyjność a kultura gospodarcza gmin.....	154
Anna Polska: Marketing urbanistyczny jako przejaw innowacyjności gmin ...	164

II. Gospodarka regionalna

Ewa Łażniewska, Tomasz Górecki: Identyfikacja i analiza procesów koncentracji i specjalizacji oraz polaryzacji rozwoju społeczno-gospodarczego w układzie regionalnym Polski w latach 1999-2005 w przekroju jednostek NUTS-2 ze szczególnym uwzględnieniem pogranicza zachodniego Polski.	177
Henryk Ponikowski: Małe obszary w koncepcji rozwoju regionalnego.....	189

Maria Jaworska: Strategiczny kierunek restrukturyzacji gospodarki jako uwarunkowanie rozwoju regionalnego	197
Jarosław Kempa, Andrzej Paczowski: Realizacja Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w województwie pomorskim (2004-2006).....	205
Jiří Kraft, Jana Šimanová: Clusters in Tourist Trade in Czech Part of the Euroregion Nisa	217
Hanna Kruk: Działalność parków krajobrazowych a rozwój regionalny na przykładzie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej	229
Elżbieta Sobczak: Procedura regionalnych badań segmentacyjnych	239
Petr Kačírek: Population Development in the Ústí Region (Main Trends and Demographic Ageing)	247
Petr Hlaváček: Qualitative Evaluation of Actors of Regional Development on the Example of a Regional Labour Market	257
Miloslav Šašek: Influence of Migration on Populational and Regional Development Introduction	268
Yveta Pšenková: Harmonization of the Czech Accounting within the EU Countries	278
Jerzy Kociszewski, Robert Krzemień: Rozwój i cechy bezrobocia na Dolnym Śląsku według powiatów o zróżnicowanej strukturze społeczno-gospodarczej.....	282
Waldemar A. Gorzym-Wilkowski: Polityka przestrzenna powiatu – możliwości i ograniczenia (studium na podstawie powiatów województwa lubelskiego).....	297

III. Gospodarka lokalna

Alojzy Zalewski: Czy zrównoważony rozwój lokalny jest możliwy?	307
Ryszard Broł: Kapitał społeczny w gospodarce lokalnej	314
Stanisław Korenik, Małgorzata Rogowska: Obszary przemysłowe w nowych realiach gospodarczych na przykładzie Nowej Rudy	322
Robert Nowacki: Marketing a strategie rozwoju polskich gmin	329
Ewa Markowska-Bzducha: Potencjał własny jednostek samorządu terytorialnego jako czynnik rozwoju lokalnego	339
Agnieszka Wojewódzka: Aktywność wyborcza mieszkańców w zależności od poziomu rozwoju gmin (na przykładzie wybranych gmin województwa mazowieckiego).....	348
Stefan Zawierucha: O niektórych aspektach urbanizacji terenów wiejskich i przemianach ich funkcji	356
Marek Angowski: Ocena działalności władz samorządowych w zakresie wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.....	364

Dariusz Głuszczuk: Metody oceny społecznych aspektów działalności przedsiębiorstw użyteczności publicznej na przykładzie zakładu wodociągów i kanalizacji.....	374
Mariusz Chudak: Przestrzeń turystyczno-rekreacyjna Leszna w perspektywie urbanistycznej.....	384
Remigiusz Górniak: Ocena realizacji programów rewitalizacji w dużych miastach na przykładzie miasta stołecznego Warszawy	393
Katarzyna Markowska: „Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji, etap I” – projekt czynu, nie hasła, czyli: jak właściwie promować inwestycje przyszłości	402
Zbigniew Piepiora: Problemy polityki przeciwdziałania katastrofom naturalnym – <i>case study</i> – Kowary.....	411
Kamila Basta, Marta Curyło, Aleksandra Heleniak, Jarosław Maćkula: Warunki prowadzenia działalności gospodarczej w opinii jeleniogórskich przedsiębiorstw – wyniki badań ankietowych z 2007 r. na tle sondażu z 2005 r.	419
Magdalena Nowak: Partnerstwo publiczno-prywatne jako forma realizacji inwestycji infrastrukturalnych w gminie na przykładzie gmin województwa łódzkiego	431
Wawrzyniec Rudolf: Partnerstwo lokalne/regionalne jako forma praktycznej realizacji koncepcji <i>governance</i> w zarządzaniu jednostką terytorialną	440

IV. Finanse samorządowe

Magdalena Miszczuk: Wpływ absorpcji środków unijnych na potencjał finansowy gmin województwa lubelskiego w latach 2004-2005.....	451
Andrzej Sztando: Koszty uzyskania regionalnej pomocy publicznej w specjalnych strefach ekonomicznych.	461
Marian Maciejuk: Samorządowe inwestycje w województwie dolnośląskim w latach 2000-2006	470
Artur Myna: Problemy rozwoju dróg powiatowych na przykładzie województwa lubelskiego.....	479
Marcin Broł: Decentralizacja a efektywność sektora publicznego.....	488
Sławomira Kańduła, Janina Kotlińska: Limity zaciągania zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego w Polsce – stan obecny i proponowane kierunki zmian	495
Agata Bury: Dochody powiatów ziemskich na jednego mieszkańca – przekrój regionalny	507
Cezary Szydłowski: Rola audytu wewnętrznego w procesie zarządzania jednostką sektora finansów publicznych na przykładzie Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi	519

Summaries

Danuta Strahl, Małgorzata Markowska: The Position of Polish Regions in European Regional Space with Regard to the Level of Knowledge Based Economy	34
Beata Filipiak, Magdalena Kogut-Jaworska: Support Given by Self-government in Order to Create and Develop Business Friendly Environment at Community Level (Based on Surveys Conducted in Zachodniopomorskie Region).....	44
Danuta Strahl, Beata Bal-Domańska: Econometric Analysis of Interdependencies between Regional Development and Knowledge-based Economy.....	54
Ryszard Broszkiewicz, Tadeusz Pokusa: The Regions of Absorption and Generating the Innovative Impulses – the Example of South Regions in Poland.....	64
Agnieszka Smalec: Innovations as a Region Development Factor.....	71
Franciszek Adamczuk: Selected Aspects of Innovation Promotion in Euroregion Nisa – Inter-Border Experiences	80
Elżbieta Nawrocka: Perspectives for the Development of Knowledge-Intensive Tourism Economy Based on the Example of Lower Silesia Region	91
Alicja Sekuła: The Competitiveness Advantage Creating on the Basis of Regional Innovation Strategy for Pomerania Voivodship – RIS-P.....	102
Małgorzata Golińska-Pieszzyńska: Intellectual Potential in the Context of Intraregional Innovative Politics	112
Jaroslav Koutský: Wybrane aspekty restrukturalizacji starych regionów przemysłowych (z naciskiem na stymulację potencjału innowacyjnego)...	125
Olga Braziewicz-Kumor: SME Sector Innovation Support.....	135
Monika Stachowicz: Innovations in Local Services on the Example of Gminas of Świętokrzyskie Voivodship.....	143
Wanda Zaremba: Organizational Innovations – Determinant of SME Sector Development.....	153
Jan Polski: Innovativeness in the Economic Culture of Communities	163
Anna Polska: Urban marketing as a symptom of innovativeness of communities.....	174
Ewa Łażniewska, Tomasz Górecki: Identification and Analysis of the Concentration, Specialization and Polarization Processes of Social and Economic Development in Poland’s Regional Division between 1999 and 2005 at NUTS-2 Level with a Special Focus on Poland’s Western Borderland.....	188
Henryk Ponikowski: Small Areas in Concept of Regional Development.....	196

Maria Jaworska: The Strategic Direction Restructuring Economies as a Condition of Regional Development	204
Jarosław Kempa, Andrzej Paczoski: Performance of the Integrated Regional Operational Programme in Pomorskie Voivodship (2004-2006).....	216
Jiří Kraft, Jana Šimanová: Klastry w ruchu turystycznym w czeskiej części Euroregionu Nysa	228
Hanna Kruk: Landscape Parks Activity and Regional Development on the Example of the Landscape Park of the Elbląg's Heights.....	238
Elżbieta Sobczak: The Procedure for Regional Segmentation Research	246
Petr Kačírek: Procesy rozwojowe ludności w regionie Usti (główne trendy i problem demograficznego starzenia się).....	256
Petr Hlaváček: Ocena jakościowa czynników rozwoju regionalnego na przykładzie regionalnego rynku pracy	267
Miloslav Šašek: Wpływ procesów migracyjnych na ludność i rozwój regionalny	277
Yveta Pšenková: Harmonizacja księgowości w Czechach z krajami Unii Europejskiej	281
Jerzy Kociszewski, Robert Krzemień: Growth of Unemployment and Its Characteristics in Lower Silesia According to Administrative Districts with Different Socio-Economic Structure.....	296
Waldemar A. Gorzým-Wilkowski: Spatial Policy for a District – Opportunities and Constraints (Study of the Districts of Lublin Province)	304
Alojzy Zalewski: Is Balanced Local Development Possible?.....	313
Ryszard Broł: Social Capital in the Local Economy	321
Stanisław Korenik, Małgorzata Rogowska: Post-Industrial Areas in New Economic Realities on the Example of Nowa Ruda	328
Robert Nowacki: Marketing and Strategy for Development of Polish Municipalities	338
Ewa Markowska-Bzducha: The Own Investment Potential of the Local Government's Units as a Factor of Local Development	347
Agnieszka Wojewódzka: Voters' Activity Depending on Development Level on the Example of Selected Mazowieckie Voivodship Communities	355
Stefan Zawierucha: On Some Aspects of Rural Areas Urbanization and their Functional Transformations.....	363
Marek Angowski: Evaluation of Local Government Activity in Supporting Local Entrepreneurship Development.....	373
Dariusz Głuszczyk: Assessment Methods of Social Aspects of Activities of Public Utility Companies on the Example of a Waterworks and Sewage Plant.....	383
Mariusz Chudak: Tourist-Recreational Areas of Leszno in the Town Planning Perspective	392

Remigiusz Górniak: Evaluation of Revitalization Programmes in Major Cities in Poland on the Example of Warsaw.....	401
Katarzyna Markowska: „The Karkonosze Water Supply and Sewage System”, First Phase. Promoting Investments of the Future.....	410
Zbigniew Piepiora: Problems of the Policy of Counteracting the Natural Catastrophes – Case Study – Kowary	418
Kamila Basta, Marta Curyło, Aleksandra Heleniak, Jarosław Maćkula: Conditions for Conducting Business Activity According to Business Entities in Jelenia Góra – 2007 Survey Results Against 2005 Survey Results	430
Magdalena Nowak: Public-Private Partnership as a Form of Realizing Communal Infrastructure Investment on the Example of the Communes from Łódź Region	439
Wawrzyniec Rudolf: Local/Regional Partnership as a form of the Implementation of Governance in Territorial Management.....	448
Magdalena Miszczuk: The Influence of the Absorption of the EU Funds on the Financial Potential of the Lublin Region’s Gminas between 2004 and 2005	460
Andrzej Sztando: Allowable expenses of the public regional aid within the borders of special economic zones.....	469
Marian Maciejuk: Investments of Local Authorities in Lower Silesia Region in the Period of 2000-2006.....	478
Artur Myna: Powiats’ Roads Development Problems on the Example of the Lublin Voivodship.....	487
Marcin Brol: Decentralization and Efficiency in a Public Sector	494
Sławomira Kańduła, Janina Kotlińska: Limits of Incurring Debts by Territorial Government Units in Poland – Present State and Suggested Directions of Changes	506
Agata Bury: The Poviats’ Revenues Per Capita – by Voivodships	518
Cezary Szydłowski: The Role of an Internal Audit in the Process of Finance Sector Entities Management, on the Example of the Łódź Voivodship Office in Łódź	529

Wstęp

Podstawowym programem społeczno-gospodarczym wytyczającym przyszłość Unii Europejskiej jest przyjęta w 2000 r. strategia lizbońska, której celem strategicznym jest podniesienie konkurencyjności i budowa innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy. Cechą współczesności jest *współistnienie* nasilających się procesów globalizacji oraz regionalizacji gospodarki. W takich samych wymiarach: globalnym i regionalnym, postrzegane są również uwarunkowania innowacyjności gospodarki. Koncepcja terytorialnych systemów innowacji wywodzi się z założenia, iż współzależności i interakcje zachodzące między uczestnikami procesu innowacyjnego są głównym czynnikiem wpływającym na jego dynamikę. Znaczna część tych współzależności i interakcji zachodzących pomiędzy podmiotami gospodarczymi a sferą B + R zachodzi na poziomie regionalnym. Szczególnie istotne są uwarunkowania regionalne w sferze kontaktów nieformalnych i transferu wiedzy ukrytej (*tacit knowledge*). Również strategia lizbońska określa poziom regionalny jako właściwy dla konstruowania strategii proinnowacyjnych uwzględniających specyficzne warunki gospodarcze i społeczne.

Problematyka dotycząca innowacyjności gospodarki na szczeblu regionalnym i lokalnym, funkcjonowania regionalnych systemów innowacyjnych, konstruowania regionalnych strategii innowacji, a także interakcji występujących między uczestnikami procesu innowacyjnego w regionie cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno pracowników nauki, jak i decydentów szczebla lokalnego i regionalnego. Przedstawiciele tych środowisk uczestniczyli w organizowanej cyklicznie przez Katedrę Gospodarki Regionalnej XV konferencji „Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce”. Główny wątek programowy tej konferencji stanowiły problemy innowacyjności gospodarki regionalnej i lokalnej.

Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowcy z następujących ośrodków akademickich: Uniwersytetu J.E. Purkyného w Usti nad Łabą, Hochschule Zittau/Görlitz, Uniwersytetu Technicznego w Libercu, Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, Akademii Rolniczej w Lublinie, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Radomskiej, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Gdańskiej, Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Łodzi, Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu,

Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości i z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Prezentowana publikacja zawiera referaty naukowe będące wyrazem indywidualnych dociekań, koncepcji i ocen formułowanych przez ich autorów. Oddając do publicznej oceny kolejne opracowanie efektów konferencji „Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce”, zapraszam na jej kolejne edycje.

Ryszard Brol